

Хольченкова Н. М.

ORSID 0000-0001-6286-0530

Доктор філософії, викладач,
Національний університет
«Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка,
(м. Чернігів, Україна) E-mail: allyans.cn@gmail.com

ОБҐРУНТУВАННЯ МОДЕЛІ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ УЧНІВ ЗАКЛАДІВ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ СУЧАСНОГО ТАНЦЮ

У статті представлено модель здоров'язбереження учнів закладів позашкільної освіти засобами сучасного танцю, яка відображає загальну структуру процесу здоров'язбереження шляхом впровадження методики навчання сучасного танцю.

Мета дослідження – обґрунтувати структуру та зміст моделі здоров'язбереження учнів закладів позашкільної освіти засобами сучасного танцю.

Методологія дослідження. У процесі написання статті використано аналіз наукових джерел з проблеми здоров'язбереження в сучасній педагогічній теорії та теоретико-методологічних засад процесу здоров'язбереження в позашкільних освітніх закладах України. З метою обґрунтування змісту та структури процесу здоров'язбереження учнів позашкільних навчальних закладів засобами сучасного танцю використано метод педагогічного моделювання, що дозволив розглядати всі складові в єдності та взаємодії.

Наукова новизна полягає у розробці та обґрунтуванні моделі здоров'язбереження учнів закладів позашкільної освіти засобами сучасного танцю. Визначено окремі, але взаємопов'язані між собою елементи, що забезпечують цілісність процесу формування здоров'язбереження дітей та молоді засобами сучасного танцю, а саме: мети, завдань, методологічних підходів, педагогічних умов, методики (методів, форм, засобів); компонентів здоров'язбереження та рівнів їх сформованості. Основними компонентами здоров'язбереження засобами сучасного танцю визначено мотиваційно-когнітивний компонент (включає формування мотивації до ведення здорового способу життя засобами сучасного танцю; обізнаність із сутністю та складовими компонентами поняття «здоров'я», «здоровий спосіб життя», «здоров'язбереження», фізично-руховий компонент (характеризує стан фізичного розвитку, соматичного здоров'я, функціональних можливостей організму, рівень розвитку фізичних здібностей); психо-соціальний компонент (відображає ступінь сформованості психоемоційного стану та вольових якостей, духовного розвитку особистості, розвитку індивідуальних та природних здібностей; соціалізації в колективі ровесників засобами спільної творчої діяльності).

Проведене дослідження дозволяє зробити **висновок**, що результатом впровадження розробленої моделі має виступати підвищення рівня здоров'язбереження учнів закладів позашкільної освіти.

Ключові слова: здоров'язбереження, позашкільна освіта, педагогічна модель, сучасний танець.

Постановка проблеми. Відповідно до нормативно-правових документів – Конституції України, законів України «Про освіту», «Про позашкільну освіту», «Про охорону дитинства», «Про охорону здоров'я» та інших, одним із пріоритетів державної політики є створення оптимальних умов для формування, збереження та зміцнення здоров'я учнівської молоді, розвитку фізично здорової та духовно багатой особистості.

Водночас в Україні спостерігається погіршення показників здоров'я дітей та молоді, зберігається тенденція поширення негативних явищ (куріння, вживання наркотиків, алкоголю). Отже, особливої актуальності набула проблема пошуку новітніх педагогічних шляхів формування культури здоров'язбереження в освітньому процесі, розробки та впровадженні відповідних педагогічних умов, сучасних форм, прийомів та методів, які б викликали інтерес та захоплення у молодого покоління. Одним із ефективних засобів здоров'язбереження виступає сучасний танець як унікальний синтез фізичної культури і мистецтва, що сприяє всебічному гармонійному розвитку дітей та молоді. Отже, виникла необхідність у розробці моделі здоров'язбереження учнів закладів позашкільної освіти засобами сучасного танцю для вироблення алгоритму впровадження всіх складових та забезпечення ефективності процесу з метою досягнення високого рівня здоров'язбереження дітей та молоді.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблема здоров'язбереження залишається предметом чисельних наукових досліджень: обґрунтовано принципи, зміст, форми й методи здоров'язбережувальної

педагогіки як галузі педагогічного знання (Н. Башавець, М. Безруких, В. Горащук, С. Гримблат, М. Лук'янченко, обґрунтовано цілісний підхід до формування здоров'я людини (М. Амосов, Т. Бойченко, Е. Булич, О. Міхеєнко), розроблено шляхи створення здоров'язбережувального освітнього середовища (О. Дубогай, О. Єжова, В. Єфімова); створено методологічні засади здоров'язбережувальної діяльності (О. Ващенко, С. Гаркуша, Г. Грибан, С. Грищенко, М. Носко).

Визначення поняття «сучасний танець», специфіка його генезису та особливості розвитку відрізняються різноманітними підходами та трактуваннями (Д. Бернадська, Б. Колногузенко, Л. Мова, В. Никитин, Ю. Тараненко, Д. Шариков). Питання теорії та практики моделювання у сфері фізичної культури розкрито в ґрунтовних дослідженнях (Т. Гуменюк, Ж. Дьоміна, О. Іващенко, О. Тимошенко, О. Худолій).

Мета дослідження: обґрунтувати структуру та зміст моделі здоров'язбереження учнів закладів позашкільної освіти засобами сучасного танцю.

Завдання дослідження: висвітлити наукові підходи, принципи та завдання дослідження; визначити педагогічні умови здоров'язбереження учнів закладів позашкільної освіти засобами сучасного танцю, розкрити складові методики навчання сучасного танцю, розробити компоненти здоров'язбереження учнів закладів позашкільної освіти засобами сучасного танцю та визначити рівні їх сформованості.

Методологія дослідження. У процесі написання статті використано аналіз наукових джерел з проблеми здоров'язбереження в сучасній педагогічній теорії та теоретико-методологічних засад процесу здоров'язбереження в позашкільних освітніх закладах України. З метою обґрунтування змісту та структури процесу здоров'язбереження учнів позашкільних навчальних закладів засобами сучасного танцю використано метод педагогічного моделювання, що дозволив розглядати всі складові в єдності та взаємодії.

Наукова новизна полягає в розробці та обґрунтуванні моделі здоров'язбереження учнів закладів позашкільної освіти засобами сучасного танцю.

Виклад основного матеріалу. Враховуючи вкрай низький рівень рухової активності та погіршення стану здоров'я основної частини дітей шкільного віку, проблема пошуку новітніх педагогічних шляхів формування культури здоров'язбереження в освітньому процесі набула особливої актуальності. Одним із ефективних засобів формування здорового способу життя може виступати сучасний танець, який має потужний потенціал для всебічного гармонійного розвитку дітей та молоді. Водночас залишається недостатньо розробленим науково-методичне забезпечення процесу навчання сучасного танцю, як засобу здоров'язбереження, що обумовило необхідність розробки моделі здоров'язбереження учнів позашкільних навчальних закладів засобами сучасного танцю.

Узагальнення поглядів дослідників [1, 2, 4, 5, 10] дали підстави визначити здоров'язбереження як педагогічний процес, спрямований на збереження, зміцнення та інтегрований розвиток всіх компонентів здоров'я учнів (фізичного, психічного, соціального та духовного), формування в них мотивації на ведення здорового способу життя та свідомого ставлення до здоров'я як фундаментальної складової системи життєвих цінностей.

З метою обґрунтування змісту та структури процесу здоров'язбереження учнів позашкільних навчальних закладів засобами сучасного танцю було розроблено модель відповідно до специфіки та можливостей освітнього процесу позашкільної освіти. Моделювання є одним із ефективних методів вивчення раціональної побудови процесу навчання і розвитку рухових здібностей у дітей і підлітків [6]. За визначенням І. А. Зязюна, модель – це штучно створений зразок у вигляді схеми, фізичних конструкцій, знакових форм чи формул, який, будучи подібним досліджуваному об'єкту (чи явищу), відображає і відтворює у більш простому вигляді структуру, властивості, взаємозв'язки і відношення між елементами цього об'єкта [7, 7].

Розроблену модель, яка відображає загальну структуру процесу здоров'язбереження молодших підлітків засобом сучасного танцю в закладах позашкільної освіти подано на рис. 1. За формою модель належить до графічних і має текстовий супровід. Вона складається з окремих, але взаємопов'язаних між собою елементів, що забезпечує цілісність процесу формування здоров'язбереження учнів засобами сучасного танцю в закладах позашкільної освіти, а саме: мети, завдань, методологічних підходів, педагогічних умов, методики (методів, форм, засобів); компонентів здоров'язбереження та рівнів їх сформованості. Усі елементи поєднані між собою зв'язками у певній логічній послідовності. Очікуваним результатом нашої моделі має виступати підвищення рівня здоров'язбереження учнів закладів позашкільної освіти. Моделювання процесу формування здоров'язбереження учнів закладів позашкільної освіти передбачає наявність певної джерельної бази, яка забезпечує створенню моделі необхідним теоретико-методологічним і практичним матеріалом.

Такими джерелами виступали:

– узагальнення теоретико-методологічних засад покращення процесу здоров'язбереження в освітніх закладах;

– норми і положення Закону України «Про освіту», Закону України «Про позашкільну освіту», які визначають державні вимоги до розвитку особистості дитини;

– вивчення та врахування вікових, індивідуальних фізичних і психологічних особливостей учнів шкільного віку;

– вивчення стану сформованості складових здоров'язбереження учнів, вихованців гуртків, студій, шкіл мистецтв;

– наукові підходи, що забезпечують методологічну основу дослідження: холістичний, аксіологічний, особистісний.

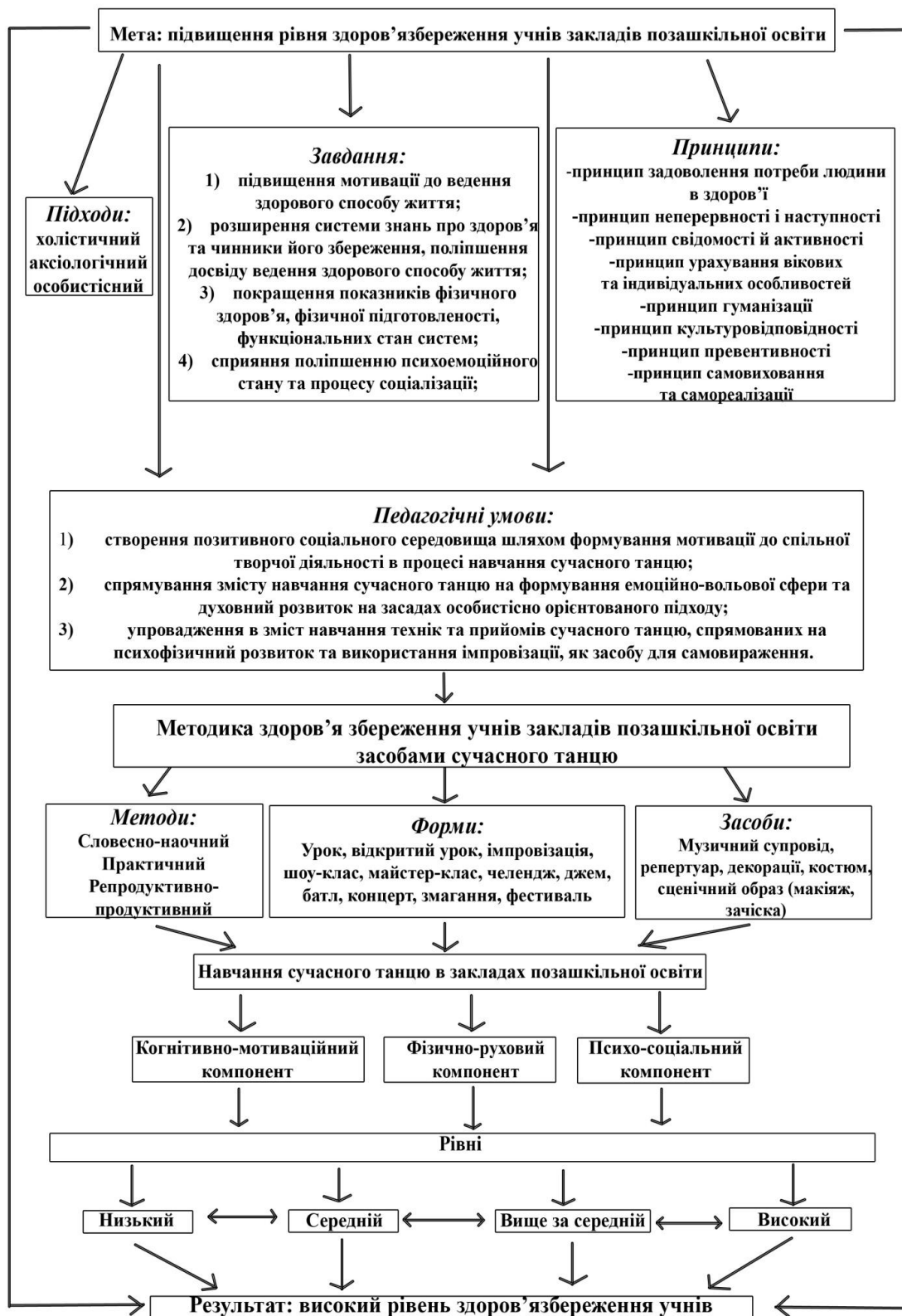

Рис. 1. Модель здоров'язбереження учнів позашкільних навчальних закладів засобами сучасного танцю

В основі холістичного підходу до визначення здоров'я лежать ідеї античної філософії про цілісність душі і тіла. Найбільшу ефективність процесу здоров'язбереження згідно холістичного підходу може забезпечити тільки комплекс різноманітних заходів з урахуванням, як характеристик тілесності, так і психічної, духовної, культурної, соціальної та інших сфер життєдіяльності людини. Тісний взаємозв'язок психіки і фізіологічних виявів дозволяє визначити стан здоров'я чи нездоров'я людини шляхом оцінки її настрою, думок та емоцій. Не існує такого психоемоційного стану, який би не супроводжувався фізичними процесами, що змінюють фізіологічні константи організму [3, 40].

Аксіологічний підхід виявляється в усвідомленні учнями вищої цінності свого здоров'я, переконаності вести здоровий спосіб життя, який дає змогу найбільш повно реалізувати намічені цілі, використовувати свої розумові та фізичні можливості. Реалізація аксіологічного компонента відбувається на основі світогляду, внутрішніх переконань людини, що визначають рефлексію і набуття певної системи духовних, медичних, соціальних і філософських знань, відповідних фізіологічним і нейропсихологічним особливостям віку; пізнання законів психічного розвитку людини, її взаємин з собою, природою, навколишнім світом [1, 132–133].

Особистісно орієнтований підхід вимагає зосередження педагогічного процесу на особистості учня з урахуванням його індивідуальних особливостей та передбачає таку організацію суб'єкт-суб'єктної, діалогової взаємодії педагогів і учнів, яка б сприяла реалізації творчого потенціалу кожного з них. Аналіз наукових поглядів та концепцій дослідників [8, 62] дають змогу під особистісно орієнтовним підходом до навчання та виховання розуміти ставлення педагога до вихованця як до свідомого відповідального суб'єкта виховної взаємодії, надання можливості кожному учню реалізувати себе через продуктивну діяльність, максимально враховуючи у педагогічному процесі природні здібності, індивідуальні фізичні та психологічні особливості, нахили, інтереси, здібності дитини; сприяння розкриттю особистісного потенціалу у пізнанні, навчальній та творчій діяльності відповідно до інтересів суспільства.

Принципи здоров'язберігаючого виховання добиралися відповідно до логіки застосування наукових підходів та мети. Відомо, що під принципами (лат. *principium* – основа, начало) у педагогіці розуміють систему основних вимог на навчання і виховання, дотримання яких дає змогу ефективно вирішувати проблеми всебічного розвитку особистості [9, 284].

Для забезпечення реалізації вказаних підходів у нашому дослідженні вважаємо за необхідне послуговуватись такими педагогічними принципами:

- принцип задоволення потреби людини в здоров'ї, який розглядається як базовий, оскільки забезпечує можливість повноцінного виконання своїх біологічних і соціальних функцій. Визначення здоров'я, як цілісного, гармонійного стану, якому характерний високий ступень самореалізації, відповідає головній меті позашкільної освіти – формування всебічно розвинутої особистості, що створює міцний фундамент для розвитку самобутньої суспільно-значущої індивідуальності кожної дитини;

- принцип неперервності і наступності, що передбачає безперервне формування у дітей та молоді навичок здорового способу життя під час здійснення навчально-виховного процесу хореографічної діяльності на всіх його етапах. Високий рівень внутрішньої мотивації учня розвиває його ініціативність та активність та забезпечує постійну участь у навчально-виховному процесі без примусу та тиску;

- принцип свідомості й активності, який виражається в свідомому відношенні вихованця до здоров'я та розумінні його ролі у своєму житті, що формується при досягненні певного успіху в фізичному розвитку або під час суспільно – творчої діяльності в процесі навчання сучасного танцю;

- принцип урахування вікових та індивідуальних особливостей яскраво простежується в особистісно орієнтованому підході, який характерний для навчання сучасному танцю. У центрі навчально-виховного процесу – особистість учня з його потребами, інтересами та здібностями, тому підбір методів та форм роботи здійснюється з урахуванням духовного, психічного та фізичного стану дитини, створюючи умови як для самореалізації обдарованих та талановитих вихованців, так і для розвитку особистісного потенціалу учнів, які мають певні комплекси та проблеми в навчанні;

- принцип гуманізації є наскрізним для навчально-виховного процесу в системі позашкільної освіти та проявляється в дбайливому, чуттєвому ставленні педагога до кожної дитини, прояві уваги та поваги до кожної особистості, її характеру, світогляду та почуттів. Спільна творча діяльність вчителя та учня сприяє побудові взаємовідносин повної довіри, інтересу обох сторін один до одного та до обраного предмету, сучасного танцю;

- принцип культуровідповідності передбачає формування культури здоров'я з урахуванням національних традицій, естетичних і культурних цінностей свого народу та історичної спадщини інших країн світу. Сучасний танець є яскравим прикладом втілення даного принципу, оскільки його характерною особливістю виступає процес синтезу в різних формах: поєднання балетної традиції XIX ст. з танцювальними інноваціями Західної Європи та США XX – XXI ст., а також тісний взаємозв'язок зі спортом (гімнастикою, акробатикою) та взаємовплив танцю з сучасними видами мистецьких жанрів (театр, кіно, телебачення);

- принцип превентивності дозволяє попереджати дії підлітків щодо негативних наслідків відносно здоров'я шляхом активних фізичних та психологічних навантажень, занурення в цікаву творчу атмосферу та залучення в суспільно-культурну діяльність. Враховуючи велику різноманітність сучасних інноваційних прийомів, форм та методів проведення класної та сценічної позакласної роботи (шоу-класи,

майстер-класи, челенджі, джеми, батли, концерти, фестивалі, тощо), заняття сучасними танцями створюють оптимальні умови та найсприятливіше середовище для забезпечення процесу здоров'я-збереження дітей та молоді, забезпечуючи високий рівень мотивації до збереження та зміцнення власного здоров'я;

– принцип самовиховання та самореалізації займає особливо важливе місце, оскільки саме самостійним піклуванням про своє здоров'я, постійним вдосконаленням своїх фізичних і моральних якостей та вмінь учень має можливості для самовдосконалення та досягнення успіху.

Отже, процес навчання сучасного танцю в системі позашкільної освіти базується на основних принципах здоров'язбереження, висвітлення яких розкриває потужний потенціал сучасного танцю, як виду позашкільної діяльності, для формування здорового способу життя дітей та молоді.

Основними завданнями процесу здоров'язбереження учнів закладів позашкільної освіти засобами сучасного танцю є:

- 1) підвищення мотивації до ведення здорового способу життя;
- 2) розширення системи знань про здоров'я та чинники його збереження, поліпшення досвіду ведення здорового способу життя;
- 3) підвищення показників фізичного здоров'я, фізичної підготовленості, функціонального стану організму;
- 4) сприяння покращенню психоемоційного стану, духовного розвитку та процесу соціалізації.

Виходячи з цього, вважаємо необхідним виділити такі структурні компоненти здоров'язбереження учнів, що можуть забезпечуватись засобами сучасного танцю: мотиваційно-когнітивний, фізично-руховий, психо-соціальний. Пропонуємо розкрити сутність кожного структурного компоненту.

1. Сутність мотиваційно-когнітивного компоненту полягає у формуванні мотивації до ведення здорового способу життя засобами сучасного танцю; оволодінні знаннями з історії розвитку і техніки сучасного танцю; обізнаність із сутністю та складовими компонентами поняття «здоров'я», «здоровий спосіб життя», здоров'язбереження.

2. Фізично-руховий компонент характеризує стан фізичного розвитку, соматичного здоров'я, функціональних можливостей організму, рівень розвитку фізичних здібностей, сформованість кількісних параметрів (силових, часових, просторових) основних рухових елементів сучасного танцю.

3. Психо-соціальний компонент відображає ступінь сформованості психоемоційного стану та вольових якостей, духовного розвитку особистості, розвитку індивідуальних та природних здібностей; соціалізації в колективі ровесників засобами спільної творчої діяльності.

Відповідно до структури здоров'язбереження учнів основної школи виокремлено чотири рівні сформованості досліджуваного феномену: високий, вище за середній, середній та низький.

Досягнення поставленої мети – сформованість високого рівня компонентів здоров'язбереження учнів засобами сучасного танцю в закладах позашкільної освіти можливе при забезпеченні таких педагогічних умов:

- 1) створення позитивного соціального середовища шляхом формування мотивації до спільної творчої діяльності в процесі навчання сучасного танцю;
- 2) спрямування змісту навчання сучасного танцю на формування емоційної-вольової сфери та духовний розвиток учнів на засадах особистісно-орієнтованого підходу;
- 3) упровадження в зміст навчання технік та прийомів сучасного танцю, спрямованих на психофізичний розвиток та використання імпровізації як засобу для самовираження.

Провідними методами навчання сучасного танцю є змістовно-образний, практичний та репродуктивно-продуктивний. В контексті нашого дослідження метод – це спосіб взаємопов'язаної діяльності педагога та вихованців, спрямованої на формування у вихованців танцювальних рухових навичок, певних поглядів, переконань, а також навичок і звичок ведення здорового способу життя.

Змістовно-образний метод має на меті ознайомлення з рухом та включає наступні прийоми: еталонний показ руху педагогом (цілісний та по елементарний показ, аналіз музичного супроводу, пояснення, образні порівняння). Практичний метод має на меті засвоєння та виконання руху та включає наступні прийоми: виразне виконання танцювального руху дітьми разом з педагогом, самостійно дітьми; розучування руху цілісно і кожного елементу окремо; інтерпретацію руху; відпрацювання руху з акцентами (виразності, емоційності, образності, тощо). Репродуктивно-продуктивний метод має на меті індивідуальне відтворення руху вихованцем за допомогою самостійного мислення під час хореографічної діяльності. Репродуктивний метод включає відтворення руху за зразком, повторення руху. Продуктивний метод передбачає варіювання та комбінування рухів та створення нового руху – імпровізацію. Імпровізація сприяє розвитку художнього мислення, формуванню самостійної, оригінальної творчої думки, вихованню винахідливості, прагнення до самовираження, задовольняє потребу в самопізнанні, пошуку та вираженні власного «Я», надає можливості для самооцінки та самовираження дітей та молоді.

Важливе місце для закріплення стійкого інтересу для спільної творчої діяльності має хореографічна сценічна діяльність під час участі у концертно-масових заходах. Виступи перед глядацькою аудиторією дають змогу демонструвати досягнення та успіхи, як командні так і особисті, що має великий вплив для самовираження та самореалізації учнів шкільного віку.

Для успішної реалізації творчого задуму та використання потужного потенціалу танцю на розвиток особистості мають хореографічні засоби, які нерозривно пов'язані з руховими завданнями, це музичний супровід, репертуар та художній образ (костюм, макіяж, декорації). Розвиток духовного світу вихованців тісно пов'язаний з темою хореографічної постановки, тому особливе місце в процесі навчання сучасного танцю займає підбір репертуару, який крім виразного лексичного матеріалу повинен мати виховну та пізнавальну значущість, сприяти формуванню моральних цінностей та життєвих пріоритетів.

Отже, сучасний танець, представляючи собою гармонійну єдність фізичного, психічного, соціального та духовного компонентів поняття «здоров'я», розкриває потужний потенціал для формування здоров'язбереження учнів. Заняття сучасними танцями значною мірою формують мотивацію та психологічні установки молодого покоління до активної життєвої позиції та успіху, оскільки в його основі закладено можливість самореалізації та самовираження особистості засобом рухів.

Висновки. Запропонована модель здоров'язбереження учнів позашкільних навчальних закладів засобами сучасного танцю відображає загальну структуру процесу здоров'язбереження шляхом впровадження методики навчання сучасного танцю. Обґрунтовано структуру та зміст моделі здоров'язбереження засобами сучасного танцю: визначені взаємопов'язані між собою елементи (мета, завдання, методологічні підходи, педагогічні умови, методи, форми, засоби, компонентів здоров'язбереження та рівнів їх сформованості) забезпечують цілісність процесу формування здоров'язбереження засобами сучасного танцю та, як очікуваний результат, підвищення рівня здоров'язбереження учнів позашкільних навчальних закладів.

Перспективним напрямом подальшого наукової роботи є розробка методики здоров'язбереження учнів позашкільних навчальних закладів засобами сучасного танцю.

References

1. Гаркуша С. В. Формування готовності майбутніх фахівців фізичного виховання до використання здоров'язбережувальних технологій: теоретико-методичний аспект : монографія. Чернігів : Видавець Лозовий В. М., 2014. 392 с.
Harkusha, S. V. (2014) Formuvannya gotovnosti maibutnikh fahivtsiv fizychnogo vykhovannya do vykorystannya zdorov'iazberezhuvalnykh tekhnolohii: teoretychnyi ta metodychnyi aspekty: monografiya [Formation of readiness of future physical culture specialists for using healthcare technologies: theoretical and methodical aspects: monograph]. Chernihiv, Ukraine: Vydavets Lozovyi.
2. Загальна теорія здоров'я та здоров'язбереження: колективна монографія / за заг. ред. Ю. Д. Бойчука. Харків : Рожко С. Г., 2017. 488 с.
Zagalna teoriya zdorov'ya ta zdorov'iazberzhennya: kolektyvna monographiya / zagal'na. Yu. D. Boyichuk (ed.) (2017) [The common theory of health and health care edited by Yu. Boychuk]. Kharkiv, Ukraine: Rozhko S. G.
3. Міхеєнко О. І. Холістичний підхід до оцінки рівня здоров'я організму людини. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2012. № 1 (19). С. 36-45.
Miheenko, O. I. (2012). Holistychnyi pidhid do otsinky rivnya zdorov'ya organizmu lyudyny [A holistic approach to assessing human health]. Pedagogichni nauky: teoriya, istoriya, inovatsiyni tekhnologii. – Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies. № 1 (19).
4. Носко М. О. Гаркуша С. В., Воєділова О. М. Здоров'язбережувальні технології у фізичному вихованні : [монографія]. Київ: СПД Чалчинська Н. В., 2014. 300 с.
Nosko, M. O., Harkusha, S. V., Voiedilova O. M. (2014). Zdorov'iazberezhuval'ni tekhnologii u fizychnomu vykhovanni [Healthcare technologies in physical culture] Kyiv, Ukraine: SPD Chalchynska N. V.
5. Співак, М. В. Державна політика здоров'язбереження: світовий досвід і Україна : монографія / Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. Київ: Видавництво «Логос», 2016. 536 с.
Spivak, M. V. (2016). Derzhavna polityka zdorov'iazberzhennya: svitovyi dosvid i Ukraina: monographiya [The public politycs of healthcare: the world experience and Ukraine: monograph]. Kyiv, Ukraine: Institut derzhavy ta prava imeni V. M. Koretskogo NAN Ukrainy.
6. Тимошенко О. В., Дьоміна Ж. Г. Моделювання і прогнозування у фізичному вихованні та спорті : метод. посіб. Київ: Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. 198 с.
Tymoshenko, O. V. & D'omina, Zh. G. (2014). Modeluvannya ta prognozuvannya u fizychnomu vykhovanni ta sporti: metodychnyi posibnyk [Modelling and forecasting in physical culture and sports]. Kyiv, Ukraine: Vydavnytstvo NPU imeni M. P. Dragomanova.
7. Худолій О., Івашенко О. Моделювання процесу навчання та розвитку рухових здібностей у дітей і підлітків: монографія. Харків: «ОВС», 2014. 320 с.
Hudoliy, O. & Ivashchenko, O. (2014) Modeluvannya processu navchannya ta rozvytku ruhovyyh zdibnostey u ditey ta pidlitkiv: monographiya [The modeling of the learning process and the development of motor skills of children and adolescences]. Kharkiv, Ukraine: «OVS».

8. Хольченкова Н. М. Особистісно орієнтований підхід у хореографічній діяльності як умова формування здоров'язбереження дітей та молоді. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 16. Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики. Київ, 2017. Вип. 28. С. 60-65.
Kholchenkova, N. M. (2017) Osobystisno orientovanyi pidhid u horeografichniy diyalnosti yak umova formuvannya zdorov'язberezhennya ditey ta molodi [The personality oriented approach of choreographic process as a condition of healthcare of children and youth]. Naukovyi chasopys Natsionalnogo pedagogichnogo universytetu imeni Dragomanova. – Scientific journal of the National Pedagogical University named after MP Drahomanov. Seriya 16. № 28. Kyiv, Ukraine.
9. Степанов О. М., Фіцула М. М. Основи психології і педагогіки: навч. посіб. Київ : Академвидав, 2012. 528 с. Stepanov, O. M. & Fitsula, M. M. (2012). Osnovy psyhologii ta pedagogiky: navchalnyi posibnyk [The basics of psychology and pedagogy: textbook]. Kyiv, Ukraine: Akademyvydav.
10. Zhara, Hanna (2020). Competence-oriented formation of teachers' individual health preservation in the system of continuing pedagogical education. New York. TK Meganom LLC. Innovative Solutions in Modern Science. 8(44). doi: 10.26886/2414-634X.8(44)2020.4 [In Ukrainian].

Kholchenkova N.

ORSID 0000-0001-6286-0530

Doctor of Philosophy, lecturer

*T.H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium»
(Ukraine, Chernihiv) E-mail: allyans.cn@gmail.com*

JUSTIFICATION OF THE HEALTHCARE MODEL OF EXTRA-SCHOOL EDUCATION INSTITUTIONS STUDENTS BY THE MEANS OF MODERN DANCE

The article presents a model of health care for students of out-of-school educational institutions by means of modern dance, which reflects the general structure of the health care process by introducing methods of teaching modern dance.

The purpose of the research is to substantiate the structure and content of the model of health care for students of out-of-school educational institutions by means of modern dance.

Research methodology. *In the process of writing the article used the analysis of scientific sources on the problem of health in modern pedagogical theory and theoretical and methodological foundations of the health care process in out-of-school educational institutions of Ukraine. In order to substantiate the content and structure of the process of health care of students of out-of-school educational institutions by means of modern dance in out-of-school educational institutions the method of pedagogical modelling was used, which allowed to consider all components in unity and interaction.*

The scientific novelty lies in the development and substantiation of a model of health care for students of out-of-school educational institutions by means of modern dance. Separated but interconnected elements that ensure the integrity of the process of forming the healthcare through modern dance, namely: goals, objectives, methodological approaches, pedagogical conditions, methods (methods, forms, and tools); components of health care and levels of their formation.

The following structural components of students' health, which can be provided by means of modern dance, have been identified: motivational-cognitive component (formation of motivation to lead a healthy lifestyle by means of modern dance; awareness of the essence and components of the concept of «health», «healthy lifestyle», health); physical-motor component (the state of physical development, somatic health, functional capabilities of the organism, the level of development of physical abilities); psycho-social component (formation of psycho-emotional state and volitional qualities, spiritual development of personality, development of individual and natural abilities; socialization in a group of peers by means of joint creative activity).

The research concludes that the implementation of the developed model should result in an increase in the level of health of students in out-of-school education.

Key words: *healthcare, out-of-school education, a pedagogical model, modern dance.*

Стаття надійшла до редакції 05.11.2021 р.

Рецензент – доктор педагогічних наук, професор С. В. Гаркуша